

A VASUTI MUNKÁSOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK HIVATALOS LAPJA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VII., Garay-utca 16. szám, II. emelet, 9,
ahová minden levél és küldemény címzendő.

Megjelenik
minden héten
pénteken.

Előfizetési árak:
Egy hóra ———— 30 kor. Félévre ———— 4.80 kor.
Negyedévre ———— 2.40 „ Egyes szám ———— 20 „
A Szövetség tagjai díjtalanul kapják.

Figyelem, Konzum-tagok!

A Máv. alkalmazottai fogyasztási szövetkezete évi közgyűlését husvét vasárnapján, április 19-én, délelőtt 9 órakor fogja megtartani Budapesten, Nagy János-utca 5. szám alatt, nem pedig, amint egyes lapok tévesen közölték, április 26-án, a Máv. gépgyár éttermében. Felhívjuk tehát elvtársainkat, hogy minél számosabban jelenjenek meg a közgyűlésen.

Számos esetben megtörténik, hogy szolgálati főnökök a szentkoronás „50-es szervező bizottság“ által kibocsátott ívek aláírására kényszerítik a tagokat.

Jó eleve figyelmeztetjük az illetőket, hogy aláírásaikat, amelyeket nem kék lapokon adtak le, még visszakövetelhetik.

Egyben kérjük is, hogy minden egyes ilyenemű esetet tudomásunkra hozni sziveskedjenek.

A szerkesztőség.

Forrong a déli vasut.

Ropognak a rozoga sinek. A déli vasut agyongyötört, össze-vissza hajszolt, elbolondított rabszolgái közt hónapok óta észrevehető volt a forrongás s most, hogy beleláttak a saját érdekükben zavart csinálni kész nagyfejűek kártyájába, visszatartatlanul törnek a maguk célja: a munka becsületének elismertetése felé. Hiába bujik Bécsbe a főstrucpolitikus, hogy ne halljon, ne lásson, hiába szalad hozzá az aligai lovag csatlósával: amit ők ott főznek, azt a déli vasutasok felvilágosodott munkásainak sem mézédés szavak, sem terrorizáló kijelentések alakjában fel nem tállalhatják. A munkások nem déli vasut anyagból készült tüzhelyén a maszlag már nem alkalmas tüzelőanyag, ott már az öntudat a szakács s mi bátran megjósoljuk, hogy Bécsbe ruccant és Buda kies falai közt kuksoló „nagyurak“ kény-

telenek lesznek beleharapni abba, amit a konyhán főznek.

Megmondtuk nyílt levelünkben, hogy a vasuti munkások a békét hare árán is biztosítják, ha kell; megmondtuk, hogy a kollektív-szerződés lábba tiprását, a bizalmiférjak üldözését, a már biztosított kedvezmények elsikkasztását és a nyakra-főre való megrendszabályozásokat, a minden áron kapcaskodást az öntudatra ébredt déli vasutaság tovább tűrni nem fogja.

Horvátország már megmozdult. Sziszek példát mutatott, impozáns jelét adva a munkásszolidaritásnak.

A folyó hó 5-én Sziszeken megtartott nagygyűlésen körülbelül 400 déli vasutas jelent meg a különböző horvát kerületekből, nagyrészt hivatalnokok, altisztek és szolgák. A laibachi központot Krisztián Albert, Steinbrück állomást Peenik József, Rann állomást Rottmann Ferenc, Zágrábot Viktor Strebenár és Bleuer Mátyás, Zaprečic állomást Miko Tokucec, Lekenik állomást Sós István és Schwarz István, Sawski-Marov állomást Weidlich Viktor képviselte, de képviseltette magát a gyűlésen valamennyi kisebb állomás is. A központ nevében Cservenka, az igazgatóság részéről Jakobi felügyelő és Strasser állomásfőnök jelentek meg. Stark Illés főkalauz, sziszei elnök, mélyrehatóan ismertetvén a sérelmek egész sorozatát, a nagygyűlés egyhangú lelkesedéssel a legizőbb hangulatban mondta ki a következő *határozati javaslatot*:

Folyó hó 5-én, Sziszeken a Trinyi-szálloda nagytermében megtartott nyilvános déli vasutas gyűlés kimondja: *Ha a déli vasut igazgatósága az alkalmazottaknak a szerződésben biztosított kedvezményeket továbbra is megvonni kívánná és a bizalmiférjak üldözésével fel nem hagy, de különösen, ha a nagykanizsai II-od elnököt, Vargát a legrövidebb idő alatt szolgálatába vissza nem helyezik: úgy a gyűlés a rendszabályozottal szolidaritást vállal és ily irányú állásfoglalásra hívja*

fel az összes déli vasuti alkalmazottakat.

Ha Jakobi felügyelő lelkiismeretes hivatalnok, akkor kötelessége névrokona után a Residenzstadtba Bráhm vezérigazgatóhoz expresszezni és jelenteni: „Inog a trón!“

Ha azonban egy-két napig még vár jelentésével, ha bevárja a legközelebbi időben megtartandó *nagyszombati, fehérvári és szombathelyi gyűlések lefolyását és határozatát is, melyhez szorosan hozzákapcsolódik az osztrák déli vasutasok nagyjelentőségű szolidaritása*, akkor már trónrecsegésről tehet raportot.

És nem kételkedünk abban, hogy ő lelkiismeretes hivatalnok, akinek álmai egyelőre nem érnek el a déli vasuti vezérigazgatóságig és így semmi oka sincs, hogy meg ne mondja azt, amit lát, hall, amit tapasztal. Hogy meg ne mondja azt, hogy a déli vasutasok közt békét kell teremteni, rendet kell csinálni. Tar Medárdot visszahelyezték, vissza kell helyezni Vargát is. Hogy meg kell szüntetni azt a gyalázatosan okvetetlenkedő jegyzőkönyvezést, üldözést és becsületesen be kell tartani a kollektív szerződést. Hogy neki, a déli vasut legfőbb kegyurának, aki *oly kitartó a „nemes vad“ keresésében és üldözésében*, nem szabad visszariadnia attól, hogy a déli vasut mentén gombamódra elszaporodott más nembeli vadállatok és vezérigazgatói álmokban ringatózókat is rövid időre figyelemre méltassa.

És ha ez lesz a raport, és ez lesz a tanács: akkor józanul nem kételkedhetünk abban, hogy e tanács értelmében jár el Breuer Mór ur jelenlegi elődje.

Utóvégre egy vezérigazgatói állás — ha déli vasuti is — nyújt annyi élvezetet, hogy néhány napra le lehessen mondani a korsóvadászatról és megkimélt aggyal foglalkozni azoknak a déli vasutasoknak helyzetével, kiknek kétségbeejtően keserves munkájából Bráhm urnak hatvanezer korona évi jövedelme kisajtolódik.

Egyről-másról.

„Világ proletárai, egyesüljétek!“ Fél-századdal ennekelőtte egy szellemóriás ajkairól röppent el e szózat. A szellemóriás lelkéből kipattant isteni szikra bíbor vörös fénye a távol napnyugat égboltozatát bevilágítva, átható sugaraival beragyogott a pincelakások bűzös odvaiba s a baromsorban tengődő proletár agyában világosságot gyújtott, megértette vele, hogy — ő is ember, akinek az élethez, a jóléthez éppen ugy joga van, mint a bíborban született magánasnak, a földi javakban duskálkodó főpapnak s mindazon osztályok hatalmasainak, akiknek eddig megvetett, eltiport rabszolgája volt. A népmilliók megértették ezt a harcikiáltást s a szervezkedés hatalmas erejével felvették a harcot elnyomók ellen s diadalmas csatákban küzdötték ki emberi jogaik nagy részét s elszánt küzdelmekkel fogják kivívni még azokat is, amelyekkel eddig tőlük a hatalom birtokosai szűkkeblően megtagadtak. Amit tehát a munkásság eddig akár erkölcsi, akár gazdasági téren elérni tudott, azt csakis a proletár szolidaritás félelmes erejével érhetette el és sohasem a hatalmasok jóindulata és kegye juttatta nekik. A vasutimunkásság csekélyke eredményei is ide vezethetők vissza, hiszen nyilvánvaló, hogy a munkaadó intézetek is csak azért voltak kénytelenek tágitani imitt-amott a békén, mert a diadalmasan előre törő új eszmék rákényszerítették őket. Amit tehát eddig kaptak, azt csakis a saját maguk és az összmunkásság hatalmas erőforrásainak köszönhetik és senkinek másnak. Ezeket azért bocsátottuk előre, mert a 9¹/₂ órás munkaidő kétes értékű dicsőségét két jelentéktelenül törpe alak: Bathyány gróf és Oszváth János igyekeznek maguknak kisajátítani. Tehát nem Marx, Lassalle, Engels stb. nagy emberek magas koncepcióju tanításai és az ezek nyomán felbuzduló proletár szolidaritás ereje és a kor szelleme, hanem egy meglehetősen kis kaliberű politikai magnásnak és csatlósainak a protekciója szerezte meg ezt a — ismételjük — kétesértékű eredményt. Éppen úgy tűnik ez fel, mintha a futóbodzáat az izmos cserfával hasonlították össze. Csak szánakozó mosolygással nézhetjük ezt a két legújabb proletár megváltót.

*

Több oldalról intéztek kérdést hozzánk, hogy miért nem foglalkozunk a szentkoronás szövetség kebelében dühöngő ádáz kulisza és nyílt harcokkal? Ennek az oka igen természetes valami. Mi közünk nekünk ahhoz, hogy mi történik a szomszédban? Mi közünk nekünk ahhoz, hogy a grófi szeretkezésben kimerült szentkoronás vezér bajadonokra rájuk unt a gazdájuk s most újabb szeretőket keres? Nekünk is mindegy, a szentkoronásoknak is mindegy. Lehet, hogy kiegyezik velük, lehet hogy kihajigálja őket s ujakat ölél kebelére. A szentkoronások legfeljebb ebben gubát cserélnek. A mi részünkről az egész kavarodás nem éri meg a drága nyomdafestéket.

*

Ez az öreg Szemere Ármin is olyan külön ember, mindig olyant kér, ami nincsen, mindig olyasmire kíváncsi, amit nem szokás mások orrára kötni. Hát nem elkövette ismét a szentkoronás déli kerület konzumgyűlésén azt a bolondságot, hogy látni akarta ama 3400 koronás pausálét, amelyet segély gyanánt kapott ez a mintakonzum a szentkoronás szövetségtől s amelyről jól tudhatta, hogy olyan mélyen talált belepottyanni a főkönyvbe, hogy még olyan okos emberek, mint Czövek és Sümegi urak sem tudták belőle kikotorni, ami csak mellettt tanuskodik, hogy a mintakonzumban a könyvvezetés is pokolian mintaszerű. Aztán mi az ördögnek akarja beperelni Szemere bátyánk Sümegiéket? Csak egy kevéskét kell várnia, majd beperlik őket a hitelezők!

*

Ki ismeri Kunitzer urat? A Konzum ellen irányuló szentkoronás akcióban annyi illusztris és önzetlen férfi nevével találkoztunk már, hogy Kunitzer ur neve a nagy kavarodás közepette figyelmünket kikerülte, amiért ezennel bocsánatot kérünk tőle. Mert nagy férfi ő, a szentkoronások egyik fő-fő konzumszakértője. Nem ismerjük, nem is láttuk s csak mostani szereplése irányította rá figyelmünket, mert hiszen a nevével találkoztunk mi már valaha, talán nem is olyan régen. Ugy tudjuk, hogy a Konzumból egyszer s mindenkorra kizárattott, mert — ha emlékeztünk nem csal, — az értékjegyekkel üzérkedett a tagok rovására. De ez mellékes. A hétköznapi szürkeségből legujabban az a szenzációs nyilatkozata emelte ki s állította a szentkoronás akció élére, hogy a Konzum jelenlegi igazgatósága a Konzum vagyonából százötvenezer koronát elsikkasztott s hogy ő ezt bizonyítani is tudja. Hát ez nagy szó! Azt hisszük, hogy ugy a Konzum igazgatóságának, mint Kunitzer urnak most már határozottan érdekében áll az igazság teljes kiderítése; a magunk részéről követelnünk kell tehát a Konzum igazgatóságától, hogy Kunitzer urnak módot nyujtson arra nézve, hogy állításait a legilletékesebb fórum: a bíróság előtt beigazolhassa. Lássunk tisztán!

*

A „Vasutas Szövetség“ legutóbbi száma sincsen kibékülve a mi fegyvereink tisztaságával. Hát bizony mi nem szoktunk senkit sem simogatni, ami csak természetes folyamánya annak, hogy bennünket sem szokott senki simogatni, ami különben nekünk sohasem fáj. Egy azonban bizonyos. Mi, a mi elvi ellenfeleinkkel hasábokon kiméletlenül számolunk le, de aztán tovább nem is megyünk. Hogy azonban a szentkoronás szövetség néhány vezető férfija ellenünkben nemcsak hasábokon szokott küzdeni hanem felbérelt denúciánsaival hazug vádakat emeltetett néhány olyan ember ellen, akik senkinek sem vétettek és hogy nem egy ártatlanul befektetett munkástársunk vesztette el a denúciánsok besugársai következtében kenyerét, — az általunk bármikor bizonyítható. Hát ez mindenestre különbség köztünk, meg a szentkoronások között. Ami felfogásunk szerint a denúciálás olyan megbocsáthatatlan bűn, hogy akit ilyesmin rajta kapunk, irgalmatlanul kiközösítjük magunk közül. A szentkoronások pedig ezzel a fegyverrel akarták elnémitani elvi ellenfeleiket. Ha elfogadott fegyverük ez, akkor ne rugdalódzanak a jesusita elnevezés ellen, mert azoknak a jelszava az, hogy a cél szentesíti az eszközt. Mi szemben támadunk, ha támadunk, de hátba soha!

SZEMLE.

A pernahajder.

Ritkán használt szó a pernahajder. Aki értelmével nincs tisztában, az képzelje maga elé Irményi Károly záboki pályafelvigyázót, s aztán tisztában lesz azzal, mi az a, ki az a pernahajder.

Irményi Károly szentkoronás főgyászvitéz egy napon rosszul ébredt. Dult-fult mérgében, hogy a munkások nem akarnak szentekké lenni. Na hát, — mondotta — aki nem lesz szent, az nem is lesz szervezett munkás.

Szólt és elbocsájtás terhe alatt mindenkétől elszedte a Vasuti Munkások Országos Szövetségének tagsági könyvét. Jerneics András nem akarta jogos tulajdonát kiadni, mire a pernahajder nyomban el is csapta a munkából.

Eltvársaink ugy Irményi felettes szolgálati főnökségénél, valamint az illetékes hatóságánál is megtették a feljelentést.

Érdekes, hogy a munkások mind horvátok, s az ilyen szentkoronás pernahajdereket ilyen pimasz tettekkel szitják a magyar gyűlöletet.

Amig azonban irményik garázdálkodnak, addig ne csodálkozzék a Máv., ha a horvát állomásokon „magyarellenes“ tüntetések vannak. Az ilyen pernahajdereket idézik elő. — Irményi szentkoronás, neki még azt is elszabad követnie, ami nem egyéb, mint utonállás, védtelen emberek kirablása.

Kezdünk eltűnődni, nem volna-e célszerű az irményik részére a keréketörés divatját feléleszteni.

Számok beszélnek.

A nagy Konzum évi jelentése immár kikerült a sajtó alól.

A Máv. Konzum kiadásai az utóbbi két évben a következők voltak:

	1906-ban	1907-ben
Üzleti kiadások	K 239.855.13	K 281.661.34
Adók	6.348.60	6.021.53
Kamatok	744.10	6.782.75
Behajthatatlan	1.176.26	1.102.97
Leírások a berendezésből	17.897.57	17.055.28
Leírások a telkekből	1.622.23	7.183.78
Évi nyereség	43.917.25	49.070.32
Bevételek: Az eladott áruk beszerzési és eladási árai közti különbözet	399.405.01	458.479.04
Levonva a folyó költségeket, marad	311.000.00	399.000.00

Aki ért a számokhoz, kiderítheti ezekből, hogy a Konzum anyagi helyzete kedvezőbb még, mint a tavalyi, de egyben láthatja azt is, hogy mily jellemtelenül hazudnak azok, akik a Konzumról azt híresztelik, hogy a tönk szélén áll.

Ami pedig a nyereséget illeti, ez 5153 koronával nagyobb, mint a tavalyi. Idevonatközöleg megemlítjük a nyereség hovatartozását illetőleg az igazgatóság javaslatát, összehasonlítva a tavalyival.

	1906-ban	1907-ben
Visszatérítésre	K 26.429.30	K 30.222.93
Üzletrészek kamatoztatása	14.987.95	13.849.39
Tartalékalapra	2.000.00	4.000.00
Segélyalapra	500.00	1.000.00

Ezek az összegek is emelkedtek a tavalyihoz képest. Hogy pedig az üzletrészek kamatoztatására fordított összeg csökkent, annak tudható be, hogy a tőkések mindinkább kivonják a pénzüket.

Majd elválnak a közgyűlésen, kinek nem tetszik az öntudatos vasutasság működése.

A szentek a konzumról.

Bárha a konzum évi jelentése már közkezen forog, még mindig nem átalják a szentek a konzumot és ennek vezetőségét vádakkal illetni.

Hosszas polémiát nem akarunk e helyen folytatni, de szó nélkül sem hagyhatjuk az aljas rágalmakat.

Egy helyütt legutóbb így ír a „Vasutas Szövetség“:

„a forgalomban érezhető csappandás állott be.“

És ezt az alávaló hazugságot akkor meri írni, amikor előtte van az évi jelentés, s amelyből kitűnik, hogy a legutóbbi év forgalma 379,163, azaz háromszázhetvenkilenc-ezerszázhatvanhárom koronával volt nagyobb, mint az 1906. évi forgalom.

A cikk különben gyáva támadás az igazgatóság ellen.

Az —r. —s. alatt rejőtni vélő Dömötör Vilmos egy féltucatszor kiemeli, hogy ne értsék félre, ő nem vádképpen mondja, ő nem tételez fel panamát, ő tudja, hogy az igazgatóság nem rossz hizemű, stb., stb. és mégis az egész förmedvénye rágalom megfüllentés.

Mert amig a fentiképpen mentegetődzik, ugyanakkor meg ilyképpen rágalmaz:

„De hát nem is a Konzumot féltik őket a reászabaduló éhes csöcseléktől, papoktól és magnásoktól, hanem saját kényelmes pozíciójukat, mely hihetőleg elég jól jövedelmez arra, hogy érdemes miatta lármázni, dühüngen, rágalmazni.“

Dömötör ur beillenék vén asszonynak. Pletykál, pletykál, rágalmaz, ócsáról, de a sorok között bocsánatot kéreget.

A Kató asszony is éppen így szapulja Erzsók néni előtt a piacon a szomszédék Maris leányát, aki bizony kikapós leány. Ő maga ugyan nem hiszi, hanem van egy ánya, annak a nagynénje minden héten bejár a városba, ott hallotta ezt a dolgot, hanem hát ő maga sem hiszi, mert a Maris jóra való, derék leány.

Dömötör sem hiszi azt, amit irt, de megírja, miután ezért 10—20 korona szokott csurranni-csöppenni írói honorárium fejében. — Na azután még egyet. Dömötör ur így ír:

„Ellenben amit még Szövetségünk kivivott, vagy szép szóval kieszközölt, abban nemcsak saját tagjai, hanem a tisztelt Magyar Vasutas hivei is részesedtek.“

Hát bizony a felsőbbség nem teheti meg azt a szívességet a szenteknek, hogy csak az ő tagjaik részére adjon meg valamelyes kedvezményt, amint viszont az öntudatos vasutasok által kivivott eredmények gyümölcseit a szentek is élvezik. Jól lehet, ez utóbbi vajmi kevés, azonban vigasztal bennünket az a tudat, hogy a szent szövetség által kivivott, vagy szép szóval kieszközölt engedmények egy hajító fát sem érnek, azonban a szentszövetség eredményeit számokban is ki lehet fejteni. Így: 00.

Öreg betűk.

Amilyen nagy betűvel csak lehetett, szedette ki a Vasutas Szövetség legutóbbi vezércikkét. Szörnyen köpik a markukat, hogy az ő „központi munkásbizottságuk“ „vívta“ ki a 9¹/₂ munkaidőt és nem a szervezett vasutasság meg a műhelyi munkásbizottságok. Arra hivatkozik a szent lap, hogy még munkásbizottság nem is volt, amikor ők már 1908 októberében a 9¹/₂ órát kérték. Szép, szép! De hol az isten háta mögött voltak a szentek, amidőn 1905 július havában Vörös minisztertől már a 9 órát követelték az öntudatosan szervezett vasutasok. Hogy pedig a 9 órai munkaidőt gyűléseken nem szorgalmazták volna a vasutasok, hát ez hazug ráfogás. A szövetség helyi csoportjainak jegyzőkönyvei és a munkásbizottságok tagjai is tanuskodhatnak erről. Tudatlanságot árulnak el a szentek, amikor még erről sincs tudomásuk.

A műhelyi munkásbizottságokról pedig azt írják, hogy éppen azon a napon ültek össze, amidőn megtudták, hogy „engedélyezve lett“ (Be jó magyarság! A szedő.) a 9¹/₂ órai munkaidő.

Hej be különös értesülései vannak ennek a lapocskának. Hiszen hamarjában azt sem tudná megmondani, hol és hány munkásbizottság van. És most azt is el akarja hitetni a vasutasokkal, hogy éppen azon a napon ült össze mind! Persze le kell alacsonyítani a munkásbizottságokat, mert ebben sem ülnek a szentek. És az olyan pszichológusokat, mint ahogy lapjukban írnak, nevezik ők szeretetnek, becsülésnek.

Ők prédikálják: „ne veszekedjete egymással, ne gyűlölködjete“ és e közben hintik a konkolyt.

De bizony vasutasok, kutyakorbácsal verjétek ki az ilyen képmutatókat a munka templomaiból.

Rió.

Ez a szó spanyol eredetű, azt jelenti, hogy folyó.

A Vasutas Szövetségben is megtaláljuk ezt a Riót egyik-másik cikk alján.

Hát bizony Rió tollából folyik is a tinta bőven. Legutóbb a nagy Konzumról ír. Persze sületlenségeket. Egy pár cseppel több vagy kevesebb hazugságtól a folyó még nem önt ki.

Néha füllent is Rió. Vajjon ki veheti zokon tőle.

Csak egy dolgot akarunk leközlölni. Rió

azt írja ugyanis: „A Konzum tagjai között van 8000 Vasutas Szövetségi tag.“

Jól van, legyen! De a Konzum közgyűlésén meglátjuk, hogy a 8000 szentkoronás Konzum tag közül hány fog a szentekkel szavazni.

Tessék harcba állítani ezt a 8000 embert, ha tudják, meg ha van.

Komoly hang a Konzumról.

A Vasut- és hajózási közlöny, a klub hivatalos lapja, e héten így ír:

A m. kir. államvasutak alkalmazottai fogyasztási szövetkezetéről: Utóbbi időben erről a szövetkezetéről különféle válsághírek jöttek forgalomba. Pénzügyi zavarairól és közeli bukásáról beszéltek. A szövetkezetnek lapunk más helyén közölt évi mérlege és vagyonkimutatása alaposan rácsúfol e híresztelésekre. Alkalmunk volt a szövetkezet nyomtatás alatt levő üzletjelentésébe is heletekintést nyerni. Eszerint a szövetkezet a f. évi közgyűléssel üli fennállásának 25-ik évfordulójának. Forgalma az elmúlt évben 3,022.093.24 koronát tett ki, tehát az 1906. évi forgalommal szemben 380.162.84 koronával emelkedett. Tekintélyes összegeket fordított leírásokra és azonkívül 49.070.32 korona tiszta hasznót mutat ki. Mindenesetre olyan adatok ezek, melyek további magyarázatra nem szorulnak. Mit szólnak ehhez a szentek?

A fütők ellen.

Kertész Ármin ur az igazgatóság parancsára összetákolta valami „Otthon“ vagy „Önképző Kör“ felét. Csak hogy a fütők nem mentek lépre. A tagok nem akartak „jönni“. Nem volt más tenni, mint tagokért utazni. Kapott egy féltucat fütő szabadságot napidíjat, az egyes főnökségek pedig szigorú utasítást, hogy gyűjtsék össze a fütőházi munkásokat és tereljék be az igazgatóság által nyélbe ütött öszvéregyletbe. Csak hogy hiába volt a sok napidíj. Tagokat még így sem birtak fogni, s bizony nem egy helyen, mint Szombathelyen, Dombóvárott, Munkácsán stb. stb. ebruddal verték ki az igazgatóság kreatúráit, akik együtt dolgoznak — a fütők ellen.

Fütőházi testvérek! Ne üljetek fel ezeknek a Janszky—Kertész—Zsédelyi féle alakoknak! Ne hordjatok vizet a direkciónak malára!

Óvást emelek!

A szentkoronások azzal fenyegetődnek legutóbbi lapjukban, hogy a legkisebb törvénysértés se essék a Konzum közgyűlésén, mert ők bizony megtámadják a közgyűlés összes határozatait.

Ime, a lóláb máris kibujt!

Hencegnek azzal, hogy értenek hozzá és minket tanítgatnak arra, hogy a magunk portája előtt sepergessünk.

Hát, tisztelt szentkoronás atyafiak, bizony megint csak bagoly mondja verébnek, hogy nagyfejjé. Mert hiszen éppen a szentkoronás déli kerületi Konzum közgyűlése ellen emeltek már is óvást. Ugy látszik, mások is értenek hozzá. Az érdekes feljelentésből a következőket közöljük:

Óvást emeltek a közgyűlést illetően, mert közgyűlésre szóló igazolványokat nem adtak ki;

mert az évi mérleget csak 3 nappal a közgyűlés előtt bocsátották ki és a „Budapesti Közönyt“ ben sem közölték;

mert az alapszabályok még ma sincsenek kinyomatva s így a tagok nem is kísérhetik figyelemmel, vajjon a közgyűlés alapszabályszerűen folyik-e le;

mert az igazgatósági tagok 1/3-át elmulasztották kiso-solni;

mert az elhunyt és kilépett igazgatósági tagok helyét a még hátralevő időre elmulasztották betölteni;

mert a mérlegszámla hamis, miután nincsen feltüntetve a kormány által adott 4000 korona és a vasutasszövetség déli kerületétől nyújtott 3434 korona,

mert a vasutas-szövetségtől kapott 4000 korona is hamisan van elkönyvelve;

mert 3800 korona vagyon áruban és értékben elsikkadt;

mert 8293 korona követelésből az igazgatóság szerint 2000 korona kétes, 6000 korona pedig behajthatatlan;

mert nincs kitüntetve, honnan származik a 929 kor. 27 fill. haszon (?);

mert 360 korona elszámolási előleget Sümegi Imre, szövetkezeti elnök, mások tudtával vonta el a szövetkezeti pénztárból és többszöri felhívás dacára az évi leltározásig nem fizette vissza, hanem elszámolási előleg címen állították be a vagyon oldalra.

Cifra dolgok ezek! Hát még az indoklás! A sok „mert“ sulya alatt bizony összeroppan majd a tákolmány.

A raktármunkásokról

tartott mult szombaton Wolff Vilmos főellenőr, a dunaparti raktár főnöke, előadást. Kár, hogy kis számu hallgatóság és a klubtagok előtt tartotta meg.

Ezzel azonban korántsem mondjuk azt, hogy az előadás például a raktármunkások előtt is oly sikert aratott volna, mint a klub tagjai előtt.

Mert bizony, néha-néha csakugyan „haza beszélt“ az előadó, különösen midőn azt állította, hogy a raktármunkások helyzetjavulása a Máv. böles előrelátásának tudható be.

A raktármunkások más nótát tudnának erről.

Maga az előadás meglehetősen száraz, monoton volt, de talán éppen ezért szerfölött tárgyilagos. Összehasonlításokat tett a felolvasó a külföldi raktármunkások helyzetével s arra a konkluzióra jutott, hogy külföldön sem keresnek sokkal többet a raktármunkások, bárha a jóléti intézmények ottan határozottan többet nyújtanak és az életszükséglet sem oly horribilis drága, mint nálunk.

A felolvasáson egyébként meglátszott, hogy gondos tanulmány munkája volt, melyet nagyban elősegített, hogy a külföldi vasutak szívesen bocsátottak (egy-kettő kivételével) a kért adatokat rendelkezésre. Mindenesetre dicséretes törekvés már az is, ha egy szolgálati főnök a munkásai ügyét, helyzetét tanulmányozza. És ilyen főnök ritka, mint a fehér holló. A klubtagokra vall, hogy az érdekes témához senki sem szólt hozzá.

A keresztény-szocik.

Az abarbanell salamonék ügye rosszul áll. Nem képesek a „8000“ (?) szövetségi konzum tag között hiveket toborozni.

Ahoz a módhoz fordultak, hogy a művezetők és csoportvezetőket felkérték, hogy „nyomást gyakoroljanak alantasaikra“, mintegy kényszerítve őket, hogy a szentek közé csatlakozzanak.

De az így felszólított művezetők — dicséretükre legyen mondva — a leghatározottabban visszautasították ezt a feladatot.

És így is van ez helyesen! A művezetők még ma is proletárok, nekik is ott a helyük a küzdő vasutasok táborában. Értjük megbotránkozásukat, amidőn a szentek minden aljasságra kaphatónak vélik a művezetői kart, keresztény-szociális cégér alatt.

Rendben van . . .

Volt idő, amidőn Szemere Lipót, a nagy Konzum igazgatósági tagja, meghasonlott az igazgatósági tagokkal, s csökönnyösen megtagadott mindennemű aláírást a Konzum-ügyekkel kapcsolatban. Bárha már egyébkor is megtette, hogy az évi mérleg alá nem akarta a nevét odatenni, mégis, a Konzum ellenei tőkét kovácsoltak ebből, mondván:

„Lám, lám, Szemere Lipót maga sem írja alá a mérleget. Ime itt az évi jelentés, s nincs alatta a neve. Mindez természetesen azt bizonyítja, hogy a Konzum Csáky szalmája.“

Hát most azután ennek a kofálkodásnak is vége szakad. Szemere Lipót e hó 6-án megjelent a Konzum irodájában, részletesen referáltatott magának az ügyekről, s a nyert felvilágosítás után fogta a pennát, s a mérleg alá ő is oda írta a nevét. Ez a Szemere Lipót pedig azonos azzal, aki a szentekbéli konzumának a bögyiben fekszik, s aki ugyancsak argus szemekkel örökdi az enyém, tied, övé fölött. És a nagy Konzumnál ő is azt mondta: „Rendben van.“

Munkás szalonkocsik.

Ilyenek is vannak. Mondja még valaki, hogy nem a humanizmus jegyében kormányozzák a mi szép világunkat.

Hogy hol vannak ezek a szalonkocsik? Hol másutt, mint a mi székesfővárosunkban, ahová leghamarább ér el a felsőbb kegy-sugár.

A keleti pályaudvar intézőségét illeti a dicsőség azért, hogy elsősorban valószínűleg meg a munkásság régi álmát, vágyait: a kényelmes, kipárnázott, édesen ringató szalonkocsikat, amelyekben szinte feledve lesz, hogy a kora reggeli utazás egy teljes napi szenvedést jelent.

Nehogy azonban idejét multa áprilisi tréfának lássék a dolog, leírjuk ezeknek a szalonkocsiknak a berendezését is.

Kivül szemünkbe tűnik a kocsik felirata: 36 embernek, 6 lónak. Tudniillik ezek a katona és lószállításra berendezett Gr. kocsik.

Ezeknek a kocsiknak a berendezése a legprimitívebb. Nincsen fűtési készüléke, nincs ülőhelye, csak amidőn lovakat szállítanak benne, akkor párnázzák ki az oldalait, nehogy megsértsék magukat a szegény állatok.

Ilyen kocsikban szállítják a munkába a keleti pályaudvar kocsiműhely és műszaki munkásait. Ezekben a kocsikban kell reggel 4 órakor a munkásoknak beszállani, hogy össze fázva-rázva érkezzenek a munkába; este ugyancsak ilyen kocsikban szállítják őket haza.

A munkások nagy része már beteg ettől az utazástól, de nem is csoda, amikor a hidegen és rázason kívül napról-napra órákon keresztül kell élvezniük annak a szénának az illatát, amelynek a kellemes ízét a lovak már megtapasztalták.

Mindenesetre kissé furcsa elbánás ez a vasut részéről, az ő legújabb „közhivatalnokaival“ szemben.

Vagy tán a közhivatalnoki jeleggel összehérhető a megrágott széna illata?!

Legközelebb a miniszteri szalonkocsikról írunk egyet-mást.

Fegyelem és denúciálás.

A vasut, mint a jelenkor leghatalmasabb kulturális intézménye, a közgazdasági élet fejlesztésének kétségtelenül a leghathatósabb eszköze. A merre a sinpárak csak elnyulnak, ott nyomban fellendül a gazdasági élet és rohamosan terjed a kultúra.

Hogy a vasut magasztos hivatásának teljes mértékben megfelelhessen, első sorban szükséges, hogy jól fegyelmezett és kötelességtudó személyzete legyen. A fegyelemnek legkisebb mérvű meglazulása már katasztrofális hatással lehet a közgazdasági életre.

A Máv. személyzetéről köztudomású, hogy jól fegyelmezett és kötelességtudó. Kötelességeinek még akkor is a legnagyobb odaadással és lelkiismeretességgel felel meg, ha ez felsőbbsege részéről nem is találkozik kellő méltánlással. Ennek dacára, a lepauszálzott koalíciós sajtóban az ország gazdasági életének kétségtelenül tapasztalható hanyatlásának indokál mégis állandóan a „tulkövetelődző“ vasutasok fegyelmezetlenségét szeretik feltüntetni. A lakás- és élelmiszerüzor folytán beállott rendkívüli drágaság, az országban uralkodó éhínség, ezek

szerint mind a vasutasok fegyelmezetlenségének a következménye.

De hogy is csodálkoznánk a pauszálás polgári lapok ily értelmű híreiről? Hisz ezek részéről csak természetesen kell találnunk ama törekvést, hogy az országnak gazdaságilag úgy mint politikailag züllött állapotáról a közfigyelmet eltereljék. Számítva arra, hogy az élelmiszer- és lakásüzor következtében nyomorgó nép az ily hazug híreknek felülve, nyomora okozójának nem a jelenleg hatalmon levő és szerintük a nemzetet alkotó feudális agráriusokat, hanem a tulkövetelődző és fegyelmetlen vasutasokat fogja tartani.

A pauszálék ellenében a feudálisok és az agráriusok szolgálatába önzetlenül szegődött koalíciós sajtó, az általuk hirdett demokratikus eszmékhez hiven, az állítólagos fegyelmezetlenség egyedüli okozójául a vasutasok körében megalakult és a darabont Vörös László kereskedelmi miniszter által engedélyezett különböző szövetségeket általánosságban, de különösen a szentkoronás szövetséget tartják. Mert úgy vélik, hogy ott, hol a fellebbvalók alárendeltjeikkel egyazon szövetségbe egyesülve kénytelenek, habár csak szolgálaton kívül is, barátságosan érintkezni, az alárendeltek ily módon embersegebb bánásmódhoz hozzászokva — arra még szolgálatban is jogot formálnak. Ez pedig — nézetük szerint — megölője a fegyelemnek.

Csodálatos dolog, hogy éppen a szentkoronás szövetséget, mely hűséges rab-szolgája a feudális osztályuralomnak, támadják legélesebben a pauszálás lapok. Erős a a gyanuk, hogy ezek csak megrendelésre szinelt támadások voltak, hogy kissé megtépzott népszerűségük felrészítésére módot nyujtsanak a szenteknek, kik csak annyiban azok, hogy a szenteknek ama közismert tulajdonságával, mely szerint „minden szentnek maga felé hajlik a keze“ bőven rendelkeznek.

A szentkoronás szövetség, Európának ezen — állításuk szerint — legdemokratikusabb alapon szervezett szövetsége, mely demokratikus voltának legkétségtelenebb bizonyítékát szolgáltatva azáltal, hogy elnöknek egy — tizezerholdas grófot választott, hivatalos lapjában, a „Vasutas Szövetség“ című függetlenség párti hetilapban, a szerintük tényleg észlelhető fegyelmezetlenség okául a felsőbbseggnek a kistrangu személyzettel szemben tanúsított hiperhumánus bánásmódját említi. Grófi elnökük pedig, ki a hazaffyság szent nevében panasz nélküli koplalásra tanítja hieit, számtalan beszédében fegyelmezetlenségre való izgatással vádolta a vasutasok ama önértetes részét, kik nem engedték magukat jobb meggyőződésük ellenére a szentek aklába terelni. Sőt még Ludvigh Gyula elnökigazgatót is izgatással vádolva, annak több igazgató társával egyetemben, állásától való elmozdítását, valamint mindama vasutasoknak a megrendszabályozását követelte, kik a szakállimádás kultuszának nem hódolnak.

Jellemző a szentkoronások demokratikus érzelmeire, valamint igazságszeretetükre, hogy oly okból, mint a szentek működése dacára tényleg észlelhető humánusabb bánásmód, dühösen nekitámadnak a felsőbbseggnek, mivel ezáltal a szentek vezetői, az aranygalléros nagyurak, kiváltságaikat és külön osztályérdekeiket veszélyeztetve látják. És épp oly időben támadják Ludvigh Gyula elnökigazgatót, midőn az több alkalommal kétségtelen tanujelét adta annak, hogy jelenleg ő az egyedüli jóakarója a vasutasoknak abban a körben, ahol a vasutasok sorsa felett döntenek.

A szentkoronás osztályszövetségnek egyáltalán nem célja az általuk is beismert fegyelmezetlenségnek igazi okait, melyeknek előttük is kell hogy ismeretesek legyenek, feltárni; ők a vasutasok érdekeivel mitsem törődve, minden cselekedetükkel kizárólag uruk és parancsolójuk, a nagyszakálu grófnak politikai törekvéseit szolgálják.

Mi, kiknek meggyőződését nem egy bizonyos szakáll bugása irányítja, mindenkor

csak az összvasutaság érdekeit szem előtt tartva, kiméletlenül leleplezünk minden visszaélést és ha a vasutasok érdeke ezt úgy kívánja, a leghevesebb támadást is intézzük a felsőbbsegg ellen. Semmiesetre sem vagyunk hajlandók azonban a vasut legfőbb vezetői ellen, a szentek mintájára, minden komoly ok nélkül, a vasutasok érdekeinek ellenére, pusztán csak egyes politikai stréberek érdekében durva támadást intézni.

Ezt annál kevésbé tesszük, mivel meggyőződésünk szerint a megelégedettség, rend és fegyelem helyreállítása érdekében nem az igazgatóknak állásukból való elmozdítása szükséges, hisz ezt a szakállgróf öszentsége is csak azért követeli, hogy a koalíciós nagy hazaffyak részére több őrszemi állás álljon rendelkezésre, hanem igenis szükséges volna, még pedig sürgősen, a hatalmukkal állandóan visszaelő kis basákat az új és legújabb kurucokat, mint egyes szolgálati főnökök, valamint üzletvezető-ségi és igazgatósági osztályvezetők és előadók, kik közös érdekekben egyesülve, a felsőbbseget téves információikkal az alkalmazottak rovására állandóan félrevezetik, állásukból elmozdítani.

Midőn a fegyelmezetlenség okait kutatjuk, első sorban mint annak főokozójára reá kell mutatnunk a Máv.-nál divó denúciálásokra. Hivatalnok, altiszt és munkás egyaránt teljesen védtelenül ki vannak szolgáltatva a denúciálások gázságainak. Minden jóízű ember undorral fordul el a gonosztevők legelvetemültebbjeitől, csak épp a Máv., a nemzeti uralom nagyobb dicsőségére, pártfogolja és dédelgeti, ugyszólván tenyészti a gonosztevők efajtáját, kik között még aranygallérosok is vannak, sőt talán a kilátásba helyezett jutalom reményében épp ezekből a legtöbbször.

A közelmúltban több esetben tanui voltunk annak, hogy évtizedeken keresztül becsülettel a Máv. szolgálatában állott munkásokat, denúciánsok épp oly gaz, mint hazug besugásai folytán, minden előzetes vizsgálat nélkül a szolgálatból elbocsátottak. Egy denúciáns bandának, mely a szentkoronás szövetség hivatalos helyiségében ütötte fel táborát, piszkos üzemei folytán még kinevezettek ellen is indult vizsgálat, mely, igaz, hogy alapos felsüléssel végződött.

A legszomorubb a dologban pedig az, hogy midőn az ily módon megkínzott vasutasok, mint azt az utóbb említett esetben érdekelt kinevezett kartársaink tették, a hazugnak bizonyult gaz rágalmakért elégtételt keresve, a független bírósághoz fordulnak, a dicső nemzeti kormányunk napal szék, éjjel ágy ügyészei felsőbb parancsra a vád képviselőt megtagadják. Indokolva ezt azzal, hogy midőn egy alárendelt felebbvalóit felsőbbseggük előtt hazug módon rágalmazza, azzal csak szolgálati kötelességét teljesíti. Tehát a denúciálás az ügyészség nézete szerint szolgálati kötelesség.

Ily körülmények között nem csodálkozhatunk azon, ha tényleg meglazult a fegyelem. Hisz a fegyelemnek legelemibb előfeltétele, hogy felebbvalók és alárendeltek egymást kölcsönösen megbecsüljék, hogy az alárendeltek felsőbbseggükkel szemben teljes bizalommal viseltessenek. De vajjon lehetséges-e ez akkor, midőn látjuk, hogy a felebbvalóikat denúciáló alárendeltek és viszont — a felsőbbsegg a leghathatósabb védelmébe részesíti. Midőn látjuk, hogy egy Máv. főellenőr, ki egyuttal a szentkoronás szövetségnek egyik vezérembere, egy, erkölcsi tekintetben hozzá teljesen méltó szolgálóval arra szövetkezik, hogy a neki és nagyszakálu patrónusának kellemetlen kartársait alávaló módon denúciálva — ártalmatlanná tegye.

Kívánhatják-e azt, hogy az alárendeltek bizalommal viseltessenek felsőbbseggükkel szemben, midőn a felsőbbsegg a denúciánsokat védelmébe véve, még akkor is teljes büntetlenséget biztosít nekik, mintegy buzdításul gázságaik folytatására, midőn min-

den kétséget kizáró módon bebizonyosodott, hogy a denunciánsok alávaló módon hazudtak. Tehát nyilvánvaló, hogy bizonyos érdekkörök szolgálatában, melyek ez esetben nem is ismeretlenek, felebbvalókat egy főellenőr biztatására és a kilátásba helyezett jutalom reményében, a felsőbbség előtt gazul rágalmazták.

Lehetetlen az alárendeltek általánoságban azt követelni, hogy felebbvalóit tiszteljék, mindaddig, míg oly felebbvalók is vannak tényleges szolgálatban, kik erkölcsi tekintetben köztudomás szerint alapos kifogás alá esnek.

Élénk emlékezetünkbe van még a szentkoronás szövetségnek 1906. év november 4-én lefolyt központi vezetőségi gyűlése, melyen a tisztikarnak és egy kerületi elnöknek, mint a nyomdabizottság elnökének — ki egyuttal Máv. főellenőr — bizalmatlanságot szavaztak. Előbbieknek politikai, utóbbiaknak pedig erkölcsi okokból.

A felháborodás dörgő hangjától visszhangzott a gyűlés terme, midőn a nemes gróf és nagy purifikátor jelentette, hogy egy 3000 koronás tétel alapos kifogás alá esik és ennek igazolását követelte szakáll társától, második „Mózes“-től. Az erkölcslovagok a sértett jogrend nevében követelték a bűnvádi feljelentés megtételét „Deutsch“ ur ellen, ki a 3000 koronát a nyomdavasárlás körüli érdemei fejében utalványozta ki önmagának. A kiküldött vizsgáló bizottság „Deutsch“ urat nem tudta előteremteni, mivel az ijedtében Sarlai János bátyánk zsebébe bujt.

A szenteknek legközelebbi központi vezetőségi gyűlésén, a vizsgáló bizottság jelentése alapján a sikkasztás tényét konstatacióval, szakáll gróf indítványára a béke érdekében — a bűnvádi feljelentés megtételétől elálltak.

Ily előzmények után csak természetes, hogy a két szakáll tulajdonos ellenséges indulattal van eltelve egymás iránt. Azaz csak volt, mert a becsületét vesztett főellenőr mohón kapott az alkalmon, midőn a szakállgróf Vázsonyival politikai okokból összekülönbözött — és sietett a megrendelt és zárt körben megszavazott bizalmat szállítani.

Megvolt hát a nagy kibékülés! Végre rehabilitálva volt „Deutsch“ ur, ki nyomban felcsapott a vasutasok bankárjának. Az erkölcsi tekintetben oly kényes grófnak már nem derogált többé az általa még csak rövid idővel ezelőtt sikkasztással vádolt szakáll társának kézsorítását elfogadni. Sőt az északi kerületnek ismert arc képleleplezési ünnepélyén tartott diszbeszédében mint a becsületesség mintaképe ünnepelte.

A becsület variálásának eme luxusát megengedheti magának a gróf ur, ki politikai és magán-, főúri és katonai becsülettel rendelkezik s így ha e sokféle becsület közül egyiket-másikat el is vesztené, a megmaradtok révén még mindig kifogástalan gentleman lenne. Nekünk azonban, kik csak egyféle becsületet ismerünk és birunk, lehetetlen egy becsületesség elkövetésével vádolt egyént tisztelnünk mindaddig, míg az illető a vád alól nem tisztázta magát, illetve bírői uton magának elégtételt nem szerzett, még az esetben sem, ha az illető hivatali állásánál fogva véletlenül felebbvaló is.

A Magyar királyi államvasutak alkalmazottai fogyasztási szövetkezetének 1907. évi jelentéséből.

A Máv. konzum évi jelentéséből a következő érdekesebb részeket közöljük:

Az alapítás évében elültetett gyenge csemetéből lombos fa fejlődött.

Tagjaink a lefolyt évben is tekintélyes mérvben szaporodtak, forgalmunk emelkedett, vagyonunk gyarapodott.

Azokkal az igaztalan vádakkal szemben, melyek a közelmúltban a szövetkezet válságáról, lejtőrejutásáról, pénzügyi zavarai-

ról regéltek, világosan beszélő vagyonmérlegünk mellett is kötelességünknek tartotunk ennyit röviden előrebocsátani. Egyebekben pedig beszéljen helyettünk a nyereség- és veszteség-számla és a vagyonmérleg.

Jelentésünk azonban az intézmény és az új rend hiányosságait — amennyiben ilyenek fennállanak — szintén nem hallgatja el, de rámutat a módokra és eszközökre is, melyek a hiányok megszüntetésére alkalmasak. A tisztelt közgyűlésen áll, hogy javaslataink elfogadásával az intézmény hiányain segítve legyen.

A lefolyt 1907. évben új tagokul beléptek 2217-en 2585 üzletrészszel, a régi tagok közül hozzájárultak 328-an 840 üzletrészszel, felmondtak 852-en 2800 üzletrészt, kiléptek 1590-en 6362 üzletrészszel.

E változások figyelembevételével a szövetkezet tagjainak száma 1907. december 31-én 15.206, az üzletrészeké pedig 23.605 volt, úgy hogy az előző évvel szemben a tagoknál 627 emelkedés, az üzletrészeknél pedig 2937 apadás mutatkozik.

Az üzletrészekre befizetett alaptőke és a kilépett tagok lejárt üzletrészeinek összege az 1907. év végén 435.450 koronát tett ki, az apadás tehát az előző évhez képest 34.005 korona.

A szövetkezet eladási forgalma, illetőleg az eladott árucikkek értéke a lefolyt évben 3.022.093 koronát tett ki.

Három új árudát is nyitottunk. És pedig Zólyomban, Szabadkán és Zágrábban. A zólyomi és szabadkai július havában, a zágrábi pedig szeptember hó végén kezdte meg működését.

Az izabella-utcai és újpesti árudában mintegy 7000 korona összköltséggel tejhűtő gépezetet állítottunk fel és az Izabella-utcaiában a tejkezelés céljaira vas- és üveg-szerkezettű külön helyiséget emelttünk.

Szövetkezeti életünket két kevésbé örövendetsen érintő eseményről szintén meg kell említenünk.

Az egyik az, hogy a magyar királyi államvasutaknál életbe léptetett törvényerejű szolgálati szabályzat értelmében a hivatalból való levonások csak a havi fizetések 50 százalékáig lévén teljesíthetők, szövetkezetünk attól a kedvezménytől, hogy javára a hitelbe kiszolgáltatott élelmi cikkek fejében még további 15 százalék levonható legyen, elesett. Ez a hitelek megszorításának szükségét vonta maga után, ami sok száz tag háztartásában kellenetlen rázkódást idézett elő és künnlevőségeink behajtását némileg megnehezítette, viszont azonban a készpénz ellenében való vásárlás határozott emelkedést mutat.

Sokkal súlyosabban érintette szövetkezetünket a kereskedelemügyi miniszter ur öngymóltóságának ama másik intézkedése, melylyel szövetkezetünk nem vasutas tagjainak a szövetkezetből f. évi március hó végével való kiléptetését azzal az indoklással rendeltelte el, hogy a hazai közvetítő kereskelemnek hátrányára válik, ha nem vasutas állami tisztviselők a vasutaktól szállítási kedvezményt élvező szövetkezeteknek tagjai lehetnek. Öngymóltósága később oda módosította ugyan e rendeletét, hogy annak hatálya csak a vidéki, tehát a szállítási kedvezménynek valóban hasznát látó tagokra terjesztetik ki és ezekre is csak 1909. évi január hó 1-je után, szövetkezetünk mindazonáltal — habár csak a vidéken — több száz lelkes tagját fogja elveszíteni, akik valamennyien sajnálkozva nélkülözik a szövetkezetnyújtotta előnyöket.

Kérjük továbbá a t. közgyűlés határozatát a tagok által fel nem vett 1906. évi vissztérítési maradványra, azaz 7084 korona 22 fillérre nézve. Ez a maradvány abból keletkezett, hogy az illető tagok, valószínűleg azért, mivel bevásárlási szelvényeiket elvesztették, a vissztérítésre vonatkozó igényeiket be nem jelentették.

Az igazgatóság azt javasolja, hogy ez az összeg, a fel nem vett kamatokra nézve követett eljáráshoz hasonlóan, öt éven át nyilvántartassék és amennyiben időközben jogos igények bejelentetnének, azok ki-

elégítésére fordíttassék, a fennmaradó összeg pedig annak idején a tartalékalaphoz csatoltassék.

Tisztelt közgyűlés!

Az 1906. évi április hó 22-iki közgyűlésen hozott azzal az alapszabálmódosító határozattal, hogy az üzletrészek után az eddigi 6% helyett csak 4% kamat fizettetik, eléretett ugyan az a cél, hogy a szükségtelen nagytőke a szövetkezetből kivonult, de viszont előállott az a hátrány is, hogy a kisebb tőkék tulajdonosai szintén felmondták üzletrészeiket, miután az azokba fektetett tőkéiket másutt jobban kamatoztathatták.

A legutóbbi 3 év alatt, mint az évi mérlegszámlákból látható, körülbelül 170.000 koronával csökkent emiatt a befizetett üzletrészek összege, s hogy e tekintélyes összegre a szövetkezet nem volt feltétlenül ráutalva, annak igazolására legyen elég rámutatunk arra, hogy a lefolyt idő alatt a jelentékeny mecsappant üzletrészek dacára is jelentékeny eredményeket értünk el. Forgalmunk 3 év alatt 600.000 koronával emelkedett; a debreceni árudával együtt összesen négy új árudát létesítettünk, melyek együttvéve mintegy 100.000 korona befektetést igényeltek; a debreceni ingatlant 32.000 korona értékben készpénzzel kifizettük; tejkezelésünket fejlesztettük; a díjtalan házhozszállítást létrehoztuk; a tagokat vissztérítésben részesítettük s mindezek dacára a tényleges vagyont tekintélyes leírásokkal (a három év alatt összesen mintegy 46.000 koronával) növeltük, a tartalék- és segélyalapot pedig (összesen 8500 koronával) gyarapítottuk.

S ha ennek a fogyasztási szövetkezetnek csak az lenne a célja, hogy a jelenlegi keretek között maradjon meg, hogy semmi-féle irányban ne fejlődjék, ne terjeszkedjék, a mai forgótőke növelése egyáltalán nem válnék szükségessé.

De ennek az intézménynek stagnálnia nem szabad, hanem fokozatosan évről-évre terjeszkednie, fejlődnie kell, mert csakis így érhető el, hogy a vasutasok összessége által nélkülözhetlen intézménnyé váljék, hogy a jót olesón adhasa, hogy tagjait szaporíthassa és árusító fiókokat állíthasson fel mindenütt, ahol azt a szükség megköveteli.

Ma már kaposvári, sátorajhaj-hegyi, újzsoltai, pécsi és palotajaj-falvi kartársaink feltétlenül számítanak a fiókok felállítására, a rákosrendezői áruja berendezése pedig máris folyamatban van.

A házilag kezelendő kávépörkölő és fűszerőrlő malom ebbeli cikkeink olesóbbítása és jobb minőségben való kiszolgáltatása szempontjából, égető szükségletet képez.

A ruházati cikkek bevezetése nagyon kívánatos lenne és szükségét érzik a tagok a háztartásban nélkülözhetlen egyéb új cikkek bevezetésének is.

Kicsiségnek látszó, de rendkívül nagy horderejű létesítmények lennének ezek, aminek bizonyítására hivalkodási szándék nélkül mutatunk tejkezelési berendezésűnkre, melynek segítségével oly jöminőségű és olesó tejjel szolgálhatunk tagjainknak, hogy egy-egy család ennél az egy cikknél 30—60 koronát takarít meg évente.

A fejlődéshez szükséges újabb berendezésekre azonban az üzletrészekben rendelkezésünkre álló forgótőke elégtelen.

Ezeknek előrebocsátásával javaslatba hozza az igazgatóság, hogy az eddigi 20 koronás üzletrészeknek 30 koronára való felemelését elhatározni és egyben kimondani méltóztassék, hogy az üzletrészek 5%-ig terjedhető osztalékban (kamatan) részesülhetnek, továbbá, hogy a szövetkezet kötelezettségeiért minden egyes tag csak egy üzletrész erejéig felelős és hogy az egyen felüli üzletrészek rövidebb vagy hosszabb határidőkre bármikor felmondhatók, de kivételük időpontjáig osztalékban részesítendőek legyenek.

Azt hisszük, ehhez a jelentéshez nincs mit hozzáfűznünk.

Az elért sikerek ékesen szólnak amellet, hogy a Konzum jó kezében van.

SZÖVETSÉGI ÜGYEK.

A Vasuti Munkások Országos Szövetségének hivatalos közleményei.

Központi iroda: VII., Garay-utca 16, I. em. 6. ajtó.

A szövetség központjának telefonszáma 76-01.

A helyi csoportok közleményei.

Felszólítjuk a helyi csoportok vezetősegeit, illetve a kiküldött vizsgáló bizottsági tagokat, hogy a márciusi estélyre kivitt belépőjegyek árával haladéktalanul számoljanak el, hogy a kimutatást a lap részére elkészíthessük.

A verseci helyi csoport április hó 12-én taggyűlést tart. A tagok megjelenését kéri

a vezetőség.

A keleti helyi csoport egyleti helyiségét Aréna-ut 6. sz. alá (Bayer-féle vendéglő) helyezte át. A könyvtári órák a jövőben nem szombaton, hanem minden pénteken este 6-7 óráig tartanak.

Az északi főműhelyi helyi csoport április hó 16-án fontos napirenddel taggyűlést tart.

A szegedi helyi csoport április hó 12-én, délután 3 órakor taggyűlést tart. A tagtársakat felkérjük, hogy a taggyűlésen, amelyen a központ is képviselve lesz, tömegesen jelenjenek meg. A tagkönyveiket pedig a bizalmiférfiaknak adják át ellenőrzés céljából.

a vezetőség.

A nagyvárad helyi csoport április hó 12-én, délután 4 órakor, az egyleti helyiségben (Halász-utca 29) *rendkívül fontos ügyben tagértekezletet* tart, amelyen a központ is képviselve lesz. A tagok tömeges megjelenését kéri

a vezetőség.

A debreceni helyi csoport folyó hó 11-én, este 7 órakor *rendkívül fontos taggyűlést* tart, melyre a tagok kéretnek pontosan megjelenni. — A megüresedő gondnoki állásra pályázók jelentkezzenek a vezetőség tagjainál.

A székesfehérvári helyi csoport egyleti helyiségét április 1-én a Budai-ut 3. szám alatti „Munkás-Otthonba” helyezte át.

Hivatalos órák: befizetés és értekezlet minden héten csütörtökön este 8 órától.

Könyvtári órák: csütörtökön este 7-től 8 óráig; vasárnap délután 1/2-2-től 3 óráig.

Vezetőségi ülés minden hó első keddjén.

*

A székesfehérvári helyi csoport vezetősége értesíti a csoport összes tagjait, hogy az új helyiségben sorozatos felolvasásokat és tudományos szabad előadásokat fog bevezetni, amelyre már előre is felhívjuk munkástársaink figyelmét.

Itt megjegyezzük, hogy új helyiségünkben külön olvasó és külön játéktér áll díjtalanul a tagtársak rendelkezésére.

a vezetőség.

Felolvasások.

A rákosrendezői helyi csoport minden hó 1-ét és 15-ét követő szerdán este 7 órakor saját helyiségében (Szőnyi-ut, Jets-féle vendéglő)

tudományos felolvasást rendez.

Az aradi helyi csoport minden vasárnap délután 4 órakor felolvasást rendez. A felolvasások látogatására a tagokat és hozzátartozóikat ezuton hívja meg

a vezetőség.

A rákoskeresztúri helyi csoportban (Pesti-ut 2) folyó hó 26-án Fábér Oszkár elvtárs tart felolvasást.

Utazás egy főfelügyelőség körül.

Főfelügyelőnek lenni nem éppen utolsó, sőt kívánatos dolog. Nem csoda tehát, ha törik magukat utána igen sokan, az egyik ilyen, a másik amolyan módon, aszerint, kit hogyan predestinál rá protekciója, vagy ilyen vagy amolyan képessége.

A sok között elvétve akad egynéhány, aki tudása, szakismeretei révén éri el ezen magas polcot, de hogy a nagy többség szaktudás hiányában hogyan és milyen utakon keres magának előhaladást, annak igazolására álljanak itt a következők.

Az északi főműhely a Máv. legnagyobb, legnépesebb gazdasági intézménye, mely évente szép számú milliókat emészt fel az intézet járműveinek és berendezési tárgyainak javítása révén s mint ilyen, természetesen alapos képzettségű, szakszerű vezetést igényel, hogy a célszerűség az üzem gazdaságos voltával egyesíthessék. Gazdaságos üzem alatt természetesen nem a munkásnyuzást, az éhbér mellett való agyonhajhászást értjük, hanem az anyagok célszerű felhasználását, a takarékoskodik a lehetőség határain belül, ahol a szakképzettség

százazatokra menő hasznot produkálhat, még a mai munkabérvizonyok tetemes megjavítása esetén is.

Ilyennek gondoljuk mi a szakszerű vezetést, és az északi főműhely előbbeni főnökségének vezetése alatt, amidőn egy kézben futottak össze az intézés vezérfonalai, ha nem is ért el teljesen ezen célhoz, de bátran mondhatni, hogy megközelítette azt, s az intézmény, mint gazdasági üzem, a Máv. más, hasonló üzemei között határozottan példászerű volt.

Csak volt. Ma minden téren erős visszaesés mutatkozik, nincs szakképzett erő, mely célszerűen intézkedni képes volna; erősen visszaestek a vezetőképes hiányában az addig legalább némi ambíciót mutató segéderők s ma egyetlen dologban merül ki az északi főműhely főnökének, Podolsky Bélának minden képessége, egy a jelszó: „*kiirtani a szocialistákat*”.

Mert hát valamelyes eredményt felmutatni mégis csak szükséges. Ha szakképzettségével nem boldogulhat, más téren keres sikereket, mert előre menni, előlépni mégis csak jó és kellemes, ha mindjárt száz vagy ezer munkástársunk egyéni hasznán, érdekei révén is, hiszen a főfelügyelői rang oly kívánatos. És ma olyan rendszer uralkodik, ma az a jelszava az ő felsőbbségének is, hogy a cél szentesíti az eszközt. Miért legyen tehát különb a többinél ő, akinél hatalmasabb „*tekintélyek*” vallják és követik a rendszert, mikor, ha másokat letapos, ő emelkedik általa csak.

És hogy célját érje, meghonosított egy rendszert, amely a középkorba illenék csak. Gombamódra növeli a spiclik egész tömegét, munkást munkásra uszítva. És sajnos, spicli, agent provokátor akad elég. Egy-egy jobb állás, egy művezetőség elérése vakká teszi az embereket. Munkás bevádolja napról-napra munkástársát, mert ez vagy amaz ezt meg ezt mondta, ami a főnök urnak nincs inyére s következik az igazgatóság-hoz való feljelentés. Tárgyalások napról-napra renden vannak, a szocialisták elleni eljárások lefoglalnak minden időt s annyire a főnök rendelve van, az üzem szakszerű vezetése: az áll, mert idő sem jut reá.

A Hotye-Ellbogen-Szentiványi hazaffyas társaság ellátja munkával napról-napra a főnök urat, elvonva őt attól, amit tennie kellene, ha tudná megcselekedni; de hiszen ma nem kell komoly munka, az ő rendszere így is a főfelügyelőséghez vezet.

És hogy frázisokkal ne vádolhasson bennünket senki, amidőn munkástársainknak védelmére kelünk: ime a konkrét esetek.

Az általunk leírt, az elmúlt héten lezajlott temetkezési egyesületi közgyűlésen csak a főnökség ilyen irányu magatartása tette lehetővé, hogy az agent provokátornek szerződötött Hotye ostobaságai a „szent pragmatikára” való hivatkozással a harc hevében némileg kevésbé parlamentáris kifejezésre ugrattak be egyik idős, komoly, régi munkástársunkat, melynek következménye volt tárgyalás, tárgyalás és az igazgatóság-hoz való feljelentés.

Másik munkatársunk, aki szorgalmával, ambíciójával kiküzdötte, kiérdemelte magának, hogy a brüsszeli, párisi, milánói kiállítások berendezésére kiküldessék, most a londoni kiállítás berendezésére csak azért nem küldetett ki, mert az illető szervezetenkhöz tartozik s akik kiküldetni fognak, azok mind a szentkoronás szövetség tagjai. Ilyen megkülönböztetéseket tenni, ha más körülmény gátlólag nem hat, pártpolitikai szempontból itélni emberek fölött, amidőn egyéb körülmények szervezetünk tagjára inkább kedvezőbbek: már visszaélés a reábizott jogokkal és hatalommal.

Ha még ezeken felül megemlítjük, hogy több munkástársunknak megígértett a bércmelésre való előterjesztés és most, amidőn már többi munkástársunk meg is kapta bércmelését, éppen szervezetünk néhány tevékenyebb tagja nem részesült abban, dacára annak, hogy előterjesztett, hogy munkájával rászolgált, kiérdemelte azt. A főnök ur tudna számot adni róla, miért és hol tör-

tént a mellőzés, amelyre ok egyáltalán fenn nem forgott, egyedül a főnök ur *magasra törtető* hazaffyas erőlködése és ismert szocialistafalása okozta azt.

Ha mindeme erőszakosságok talán, sőt valószínűleg a főfelügyelőséghez vezetnek is, ne méltóztassék azt gondolni, hogy egyszer mind a szocialisták is kivesznek általa. Sőt bátran állíthatjuk, hogy a mi munkánkat könnyíti meg általa a felügyelő ur, mert lelkiismeretlen erőszakosságával a mi táborunkba tereli ama önértetesebb munkástársainkat is, akik talán máskülönben semlegesek maradtak volna.

Ezen események kapcsán az igazgatóság-hoz s a kereskedelmi miniszter urhoz is volna néhány szavunk. Az ellenünk annyiszor idézett szolgálati pragmatika 38-ik §-ának utolsó pontja rendel, hogy: „*Az alkalmazottat azért, mert politikai jogait a törvényes határok között bizonyos irányban gyakorolta, bármilyen hátránnyal sújtani szigorúan tilos*.” Ha tehát munkástársaink politikai jogait a törvényes határok között oly módon gyakorolják, hogy magukévá teszik egy politikai pártnak hitvallását s ahhoz csatlakoznak: a pragmatika értelmében „*bármilyen hátránnyal sújtani őket szigorúan tilos*”.

És mégis azt tapasztaljuk, hogy szervezeti tagjaink biztosított politikai jogaik gyakorlásáért napról-napra üldöztetnek. Vagyis az intézet szigorúan alkalmazza velünk szemben a pragmatika paragrafusait; de felrugja azt mindannyiszor, ahol és amikor a mi védelmünkre szolgálna az.

A miniszter urnak kormánybeli társa, a pártvezérségben előre kijelölt utóda az egész kormány s a Ház többségének helyeslése közben csak a minap kelt védelmére a lelkiismereti szabadságnak olyan esetben, amidőn annak megnyilatkozása reájuk nézve nem volt ellenszenves. Hinni akarjuk, hogy a lelkiismereti szabadság marad és megvédtetik azon esetben is, amidőn annak megnyilatkozása a munkásság érdekében történik is.

LEVELEZÉS.

Szombathely. (A *tűzikovácsok*.) Mindenki ismeri a Máv.-nál a tűzikovácsok munkáját; mindenki tudja, mily emberfeletti nehéz munkát végeznek olyan műhelyben, ahol a füsttől alig látni. Ez a nehéz, fojtó füst reánehezedik a tüdőre, kinossá teszi a légzést s idő előtt sirba viszi azokat a munkásokat, akiket rossz sorsuk a Máv. kovácsműhelyébe sodort.

Azt hinnők, hogy a Máv.-nál kellőképpen méltányolják ezeknek a páriáknak a szenvedéseit, hogy a leőrölt életért cserébe — de nem kárpótlásul — olyan megélhetést biztosítanak részükre, amely enyhíti a jelen szenvedéseit.

Azonban csalódunk, mert bizony olyan gyalázatos kereseti viszonyok között tengődnek ezek a munkástársaink, mint talán egy szakma munkásai sem. Ilyenek a viszonyok általában mindenütt, de a *szombathelyi* műhelyben még egyéb okok is közrejátszanak, amelyek a végsőkig keserítik a kovácsmunkásokat.

Tudniillik a bércmelések terén a protekció valósággal dühög, amennyiben 10-15 éves munkások, mert szervezettek, nem kapnak bércmelést s ilyen hosszú szolgálat után is csak 2.80-3.20 kor. az alapbérük. Azonban a „szorgalmas, becsületes” (értsd: denuncians) munkások 2-3 év alatt érik el ugyanezt az alapbért.

Ilyenek a viszonyok Nádas ur műhelyében. Abban a műhelyben, ahol legjobban dühög a protekció, ahol legsikeresebben fenyésztik a tolvaj, denuncians bandát. Gratulálunk Nádas urnak a sikerekhez.

Akik a ti filléreitekből huznak hasznot, azok az üzletemberek kötelesek benneteket támogatni azzal, hogy a Magyar Vasutasi előfizetik.

A déli vasuti szarka-család harci eszközei.

II.

Szintér: a nagykanizsai állomás. Markó volt állomásfőnök feltámad. Sétál az állomáson. Schilhánal találkozik a zakányi kisiklás után. Reggeli 4 óra.

Markó: Miért nem hagyok nyugodni a sirban. Tudjátok, hogy én megszoktam a zakatolást, az állomás zaját és 31-én délelőtt elcsendesült minden. Ki okozta ezt?

Schilhán (szepegve): Mór...

Markó: Mór, az én volt fűtőházi főnök-társam? Ő tör az én nyugalom ellen? Ő, akivel mig éltem, mindenben — osztoztam. Jóban, rosszban. Hálátlan világ!

Schilhán (közbeszól hivatalból): De kérem talán mást tetszik gondolni?

Markó: Ne szólj! Emlékszem. Mintha előttem látnám hosszú lábait — kezeit... Emlékszem... Kocsi... vörösréz... ócska-vas...

Schilhán elpirul és keresztet vet.

Markó: Véresém ne pirulj, rosszul áll neked a keresztvetés, ha vörösréztől van szó... Tudok mindent... A holtak előtt elkobzott röpiratokkal nem lehet eltakarni semmit.

Schilhán (egy percre megfélekedezik és rárivall): Kuss Kuvik! Mit tudhatsz te?!

Markó: Velem ne gorombáskodj. Én nem vagyok bizalmiférfi. Gorombasággal engem el nem hallgattatsz. Most azért is kiabálok. Hallja meg mindenki. Az egész világ... a Magyar Vasutas. Halld tehát vércse!

Ime, a te főnökséged:

Nincs olyan fecske a kanizsai hármashatárban, amelyik úgy szálldogálna, mint a vörösréz szálldogál a te fűtőházi raktárból a részvénytörzvénygyárba s onnan az én és Mór régi jó ismerőséhez, Abeleshez, pardon: Stremhez.

Schilhán (vakmerően): Hazudsz! Bizonyíts!

Markó: Ha egyéb nem kell, szívesen. Boha András sörgyári kovács rövid időn belül kétszer vitt hátán teli zsákkal támcavart, 45—50 mm. átmérőjű vörösréz szívó csöveket és vastag vörösréz lemez-hulladékot. Majd leroskadt alatta. Szinte rengett alatta a föld, mikor a fűtőházi raktárból a sörgyárba vitte.

Schilhán: Azért vitték oda, hogy ott kisebb öntvényeket készítsenek ebből a füstemésztőhöz.

Markó: Öntvény? Füstemésztő? Ne kertelj! Cakk und pakk rákerült Strem bácsi ócska-vas szállítókosijára.

Schilhán (eltakarja arcát): Markó... te megölsz... Esküszöm a szentek szentjére Rosenheimra: én nem láttam.

Markó: Persze, te semmit se tudsz, te semmit se látsz! Talán a perselygyet is letagadod?! Te csak röpcédulát látsz, de Breuer Miksa raktárnokodat és Antal Samu művezetődet nem látod, amint zsákszámszállítják a rezet?

Markó (fehér lebernyege alól noteszt huz elő. Lapozgat benne).

Schilhán (kétségbeesve): Mi ez? Másvilági napló?

Markó: Bűnök albuma. Nézd. Itt az iktatószám. Strem beadványa. Keservesen panaszkodik, hogy a füstemésztők már mind Budára kerültek és most a szénfelrakó találmányodat is oda akarod juttatni. Hát mindent Abelesnek, nem elég gazdag még. Juttasd Stremnek. Akarom, parancsolom!

Schilhán: Nem az én hatásköröm.

Markó: Lári-fári. Nekem mondd? Voltam én főnök. Volt nekem fűtőházfőnöktársam. Tudom én mi tartozik annak hatáskörébe.

Schilhán (felsóhajt): Ja, akkor...

Markó: Akkor és most egészen egyforma. Vagy nem most él és működik, virágzik és

gyümölcsözik. Tüskés Sándor a te tulajdon fűtőházi csoportvezető?

Schilhán: Ugyan kérlek, az a kis tejfel, vaj, turó?

Markó: Hát a bor, sonka, meg a malac, amit a munkásnak adni kell neki, ha tűrhető beosztást akar. (Hirtelen világosodik. Körülnéz.) Látod, mért szóltál annyit közbe. Nekem mennem kell. Pedig csak még a második oldalon tartok és ez a notesz 4000 oldalas.

Schilhán (remegve): S az mind ilyenekkel van tele?

Markó: Mind, mind... Véges-végig. A java csak eztán jön... Majd holnap folytatom.

Gyorsvonat-jelzés...

Markó: Mi ez?

Schilhán: Gyorsvonat — Budapestről jön — Bécsbe megy...

A gyorsvonat előttük elrobog. Egyik első osztályu kocsiból Breuer Mór és Jakobi kändikál ki.

Schilhán szalutál.

Breuer lekiált: Bécsbe kell mennünk Bráhmhoz emiatt a Magyar Vasutas miatt. Nem olvasta a Szarkákat? (Hirtelen meglátja Markót... Elsápad. Visszadől.)

Markó (elhalál utánakiált): Mór... Mór... Multadon nincs öröm, jövődben nincs remény!... (Felemelt fővel továbbeg...)

Schilhán (örjöngve utánakiált): Nagy halott! Csak még egy szót! Egyetlen tanácsot.

Markó (eltűnően): Kérd az áthelyezést!

A szentek marakodnak.

A déli kerület közgyűlése.

A Magyar Szent Korona Országainak Vasutas Szövetsége déli kerülete vasárnap tartotta rendes évi közgyűlését.

Ezen a rendes közgyűlésen azonban rendkívüli dolgok játszódtak le.

Az egyetértés valósággal dühöngött köztükk.

A napilapokban a már hetek előtt személyeskedéssel megindult elkeseredett harc éreztette hatását, amely azonban nintegy előcsatározása annak a féktelen dühvel egymásra törő s a koncert, tisztségért versengő két tábornak, amely vetélykedve ássa-ássa a szent koronás szövetség sirját.

A közgyűlésen elhangzottakból szükségesnek tartjuk kiemelni — olvasóink mulattatására — a következőket:

A titkári jelentés után Wolf Vilmos szólalt fel s kifogásolta a hivatalos lap körül felmerülő óriási költségeket. Ajánlja a lap kéthetenkénti megjelenését.

Dr. Fábrián László szerkesztő mindenekelőtt kijelenti, hogy neki a lapnak sem anyagi, sem adminisztratív kezeléséhez semmi köze, reá csak a csak a lap „szellemi” vezetése tartozik. Elismerte, hogy a lap költségei tényleg igen nagyok, de ezeknek apasztására nem az ajánlott módot tartja helyesnek, mivel arra, hogy a lap hetenként jelenjék meg, a Szövetségnek igenis szüksége van. Sokkal helyesebb, ha a lapot nem a Szövetségi nyomda által készíttetik, mert tudomása szerint ez kerül fölötte sokba, holott több oly nyomdával is van, mely hajlandó a lapot ingyen előállítani, ami mellett a Szövetségnek csak a bélyegköltségek kerülne kiadásába.

Hát mi elhisszük Fábrián urnak, hogy ő csak a lap szellemi irányítását intézi. Meg is látszik a tartalmatlan és a hazaffyas ünnepélyek, meg miegyebekkel megtöltött lapon; még azt is elhisszük, hogy a saját nyomdájuk fene drágán szállítja a lapot: csak azt nem hihetjük, hogy nem áprilisi tréfának készült Fábrián ur ama kijelentése, hogy több nyomdával is hajlandó ingyen előállítani a szövetség közlönyét.

Jellemző, hogy a pénztári jelentés keretében a folyó évi bevételi előirányzat több mint 1000 koronával kevesebb a múlt évinél, ami a hivatalosan is beismert erős tagfogyatkozást jelenti.

A pénztári jelentés után Sümegi az északi kerület átiratát ismertette, amely Seide ügyvezető elnök lemondásának a tudomásul vételét kérte elutasítani.

Sümegi, Szentiványi, Barok és Czövekh főellenőrök durva kirohanásai és gyanúsításai alapján az északi kerület átirata a közgyűlés által elvetetett.

Czövekh főellenőr „nagy” beszédjéből kiemeljük a következő részt:

Visszatekintek arra az időre, amikor megalakultunk s konstatálnom kell, hogy **szövetségünk mintegy a Máv. igazgatóságának égése alatt kezdett létrejönni, amely azt kezdetben a legmelegebben támogatta. De konstatálnom kell azt is, hogy ez a helyzet igen rövid időn belül megváltozott s az igazgatóságnak korábban előnyösen tapasztalt rokonszenve a szövetségtől teljesen elfordult.** Teljes tudatában vagyok annak, hogy a szövetségnek módjában áll az alapszabályainak értelmében maga elé tűzött célok elérése, de azt is tudom, hogy az igazgatóság támogatása nélkül, vagy éppen ennek ellenére azokat megvalósítani csak nehezen lehet s éppen azért kell arra törekednünk, **hogy a szövetség a maga sztrájkját felfelé elveszítse végleg.** (Altalános helyeslés és taps.)

Nos, azon szentkoronás, aki még ezek után sem látja világosan, hogy mi a célja a szakállgrófnak és gárdájának, az vagy vak, vagy bolond. Pusztuljon mindenki a szövetségből, akiben gerincet sejtjenek.

Gerinctelen puhányokra, mindenre kapható gárdára van szükségük, hogy felfelé ismét kivívják a rokonszenvet; hogy a szövetség **„végleg elveszítse a maga sztrájkját”.**

Ere van szüksége a gróf urnak, hogy a forradalmi máz lenáljon róla is, meg a szövetségéről is, meg a gárdájáról is, mert csak így valósulhatnak (?) meg a gróf ur álmai is: átvenni a Lipót-rend legujabb tulajdonosának örökét. Ki kell dobni még azt az egy-két embert is, akik 1904-ben a tizenhármak között szerepeltek.

De mondott még egyebet is Czövekh ur:

Sajnosan kell tapasztalnunk, hogy a szövetség mai helyzetében **feladatának nem felel meg.** Nem pedig azért, mert **maradandóbb alkotások keresztülvételére nem jut anyagi erő, fel-adminisztráltatik az egész jövedelem.**

Teljes egészében aláírjuk Czövekh ur állításait, de hozzátesszük még, hogy nemcsak tesped, hanem már feloszlásnak is indult az a test, amely születésében már magában hordta a halál csiráját.

Hogy nem jut anyagi erő maradandó alkotásra, ennek szerintünk nemcsak az óriási adminisztrációs kiadások, hanem a kisebb-nagyobb panamak az okai.

Ezután a méltóságos elnök urat cirógatta Czövekh ur, a következő szavaival:

Rá kell azonban mutatnom arra, hogy **elnökönk** — akinek megbecsülhetetlen érdemeiért leghálásabb köszönetünket kell nyilvánítanunk s ezt alkalmas módon előtte is kifejezésre juttatni — **igenis fel kell kérnünk arra, hogy oly embereket válasszon maga mellé a szövetség vezetésére, akik a tisztség betöltésére a legtöbb garanciát képesek nyújtani.**

Ennek a beszédnek a hatása alatt vetették el az északi kerület átiratát, amely Seide Arturt maradásra kéri.

Ennek a beszédnek a hatása alatt tette meg Szentiványi Arpád a gróf Baththyányt üdvözlő távirat elküldésére vonatkozó indítványt, amely el is ment s ha a gróf ur megkapta, essék jól neki.

Ezekután megválasztották a déli kerület vezetőségét, amelyből véletlenül (!) *Szentiványi Árpád* diszmunkás ur neve kimaradt. Amint értesülünk, az új vezetőség újult erővel máris hozzáfogott a nagy munkához: a személyes harc folytatásával a Szent Szövetséget méltó sorsára juttatni.

SZERVEZETI ÜGYEK.

A déli vasut alkalmazottaihoz!

A déli vasut igazgatósága egyrészt jezsuita képmutatással, másrészt a legvadabb erőszakkal akarja elnyomni az alkalmazottai szervezkedését, hogy ezzel lehetetlenné tegye minden időkre a jövőért való küzdelmet.

A déli vasut igazgatósága megkezdte a rendszabályozást!

Munkások! Kinevezettek!

A hadüzenetre válaszoljatok a legerélyesebb szervezkedéssel!

Legközelebb az összes déli vasuti gócpontokon nyilvános gyűléseket tartunk.

Déli vasutasok! Készüljétek!

Bojkott a déli vasut magyarországi vonalaira!

A déli vasut igazgatósága a szervezet vasuti munkások üldözéséhez fogott hozzá.

A nagykanizsai helyi csoport másod-elnökét gyűlési felhívás kiosztásáért a szolgálatból elbocsátotta.

A déli vasut munkásait ezzel elkeseredettnek ígérkező küzdelem elé állították.

Magyarország szervezett munkásait felhívjuk, hogy a déli vasutnál munkát ne vállaljanak, nehogy megnehezítsék a harc előtt állók helyzetét!

Felhívás

az északi főműhely szervezett munkásaihoz!

Munkástársak!

Békebontók, kotnyeles kegyencek, izgága fráterek megzavarták a „*Kis Egylet*” legutóbbi közgyűlését.

Érezték, hogy a szervezett munkások akarata fog érvényesülni, ezért hát a rendbontáshoz folyamodtak.

Ezt a taktikájukat akarják folytatni majd e hó 11-én az újabb közgyűlésen.

Szervezett vasutas testvéreik!

Legyetek mind jelen ezen a közgyűlésen.

A szervezett munkások fegyelme nyujtson garanciát arra, hogy ti fogtok rendet teremteni ezen a közgyűlésen, hogy ti fogtok diadalt aratni. Minden egyes szervezett vasutas a helyén legyen!

Most már nemcsak a „*Kis Egylet*” ügyéről lesz szó, hanem a *saját becsületünkről is*.

Meg kell mutatnunk az izgága kegyházhászóknak, hogy győzedelmesen kerülünk ki a harcból, hogy minden hatalmi tulkapás és önkény ellenére diadalmasan lobogtatjuk az öntudatos, a bátor és szókimondó vasutasok zászlaját.

Vasutasok!

A „*Kis Egylet*” közgyűlésén el kell tipornunk a denuncians spicli hadat.

Ez a közgyűlés az igazak harca lesz a latrok ellen.

Ki nincs velünk az ellenünk!

Szervezett vasutasok! Mind egy szál-ig ott legyetek! Előre a győzelemig!

VEGYES.

Veszteségeink. *Vicenty* Tihamér, Dv. műhelyi kárpitos, a székesfehérvári helyi csoport tagja, folyó hó 5-én hosszas szenvedés után, élete 27. évében, prolektárbetegségben elhunyt. A székesfehérvári helyi csoport koszorút helyezett ravatalára.

*Ac*s János, adácsi lakos, a keleti helyi csoport tagja, folyó hó 4-én munkába akart feljönni a 422. sz. reggeli vonattal Budapestre. Azonban a vonat nem áll meg Adácson, ennél fogva Vámosgyörkre akart menni felszállás céljából. Utközben

— eddig ki nem derített módon — Adács és Vámosgyörk között a vonat elkapta s a fejét és jobbkezét leszelte. A balesetet csak Fűzesabonyban vették észre, mert a levágott kéz a kocsialkatrész közé szorult és Fűzesabonyban látta meg valaki az alkalmazottak közül. A temetés 5-én volt, amelyen munkástársai vettek részt.

A Konzum közgyűlése. A vidéken lakó Konzum-tagok azon kéréssel fordultak hozzánk, hogy járjunk el a Konzum igazgatóságánál, hogy az idei rendes évi közgyűlést lehetőleg a husvétünnepben tartsák meg, mert csak akkor áll kellő idő rendelkezésükre, hogy a közgyűlésen résztvehessenek.

A Konzum igazgatósága méltányolva eme kérelmet jogosságát, a közgyűlést a közóhajnak megfelelően április 19-re, husvét vasárnapjára hívta egybe.

A betegsegélyző

közgyűlésére a küldöttek választása már sok helyütt folyik. Az eddigi eredmények szerint eddig mindenütt szervezett vasutasokat választottak meg.

Még Szombathelyen, a szentkoronás vasutasok főfészkében is, szervezett vasutast választottak meg.

A szervezett vasuti munkásságnak kell helyet foglalnia a munkások betegpénztárában, hogy megfelelő reformokkal olyaná formálják azt a betegpénztárt, hogy minden tekintetben megfeleljen a humanizmus követelményeinek.

A szervezett vasuti munkásságnak uralnia kell a helyzetet s kezében tartania a betegpénztár kormányzását.

Vasutasok! Csakis szervezett vasutasra szavazzatok!

MULATSÁGOK.

A szegedi helyi csoport május hó 2-án az újszegedi vidamban nagyszabású májusi ünnepélyt rendez, amelyre a tagtársak figyelését jó éleve felhívjuk. *A vigalmi bizottság.*

CSERE.

Kazánkovács, a ceglédi főműhelyből, cserélne az istvántelki, szolnoki vagy a nagybecskereki műhelybe.

Előfűtő, Piskiről, cserélni óhajt bármely fűtőházba.

Kiadóhivatall üzenetek.

Felkérjük a helyi csoportok vezetősegeit, hogy az esetleg *el nem adott naptárakat* küldjék vissza, miután azokra még szükségünk van.

A leszámolások elintézését is kérjük az *eladott naptárakról*.

*

A helyi csoportok címére küldött

Márciusi emléklapok

elszámolására felhívjuk a helyi csoport által megbízott bizalmiférfiakat.

Szerkesztői üzenetek.

Lapzárlat hétfőn este. Későbbben beérkezett közlemény csak a következő számban közöltetik.

Szerkesztővel értekezni naponta délelőtt 10—12-ig lehet.

Kérjük a közleményeket röviden, de azért érthetően megírni. A papírnak csakis az egyik oldala használható. Piros tintával vagy ceruzával megírt kéziratok nem használhatók fel.

F. L. Sajnáljuk, de versekre nincs helyünk, pláne, ha azok Petőfi-utánezatok. Eredetit és jót hébe-hóba mégis leközlünk, akkor is, csak ha — poéták írták.

Pécs. Érdekes. Október óta még nem ért rá az igazgatóság dönteni afelett, vajjon Vidákovics ur egyedül szállíthatja-e csak el a szenet vagy kiki fogadhat magának fuvarost. Hát tessék megkísérteni, hogy egy napon egyszerre vagy 20 ember kiveszi a szenét s míg Vidákovics ur egyik messzi lakónak elviszi, azalatt hordassa el a többi 19 is. Ha pedig az igazgatóság túri Poczovecz panamát, hát nincsen ököljog? Aki bírja, marja!

Komárom. Az adatokat köszönjük, alkalmilag majd színelgetünk belőle. Ezidőszereint lehetetlen; kevés a helyünk. Az agitációt köszönjük. A mutatóvényszám is elment!

Felelős szerkesztő: **Faragó Dezső.**

Világosság könyvnyomda r.-t. Budapest, VII., Nyár-utca 1.

HIRDETÉSEK.

E rovat alatt közlöttekért a kiadóhivatal nem vállal felelősséget.

Meghívó.

A magyar kir. államvasutak alkalmazottai fogyasztási szövetkezete folyó évi április hó 19-én, husvét vasárnap, délelőtt 9 órakor

évi rendes közgyűlését

tartja Budapesten, VI., Nagy János-utca 5. sz. alatt, a *Kongresszusok csarnokában.*

Napirend:

1. Az igazgatóság jelentése (üzletjelentés), az 1907. évi nyereség- és veszteségszámla és vagyommérleg.

2. A felügyelő bizottság jelentése.

3. A nyereség felosztása és a felmentvény megadása az igazgatóság és a felügyelő bizottság részére az 1907. évet illetőleg.

4. Az 1908. évi költségelőirányzat megállapítása.

5. Nyolc igazgatósági tagnak három évre, egy igazgatósági tagnak két évre és három igazgatósági tagnak egy évre, továbbá a felügyelő bizottságnak (három rendes, három póttag) egy évre leendő megválasztása.

Budapest, 1908 március hó 30-án.

A közgyűlési terembe csak szövetkezeti tagok belépése engedtetik meg, akik ebbeli jogosultságukat kívánatra a közgyűlésen való részvételre jogosító igazolványaik és tagsági könyvecskéik felmutatásával tartoznak igazolni, hogy illetéktelen egyének belépése megakadályozható legyen.

Első Leánykiházasító Egylet mint szövetkezet

Gyermek-és Életbiztosító Intézet
Budapest, VI. ker., Teréz-körút 40—42. sz.

Alapított 1863-ban.

Folyó évi március havában 1,658.100 korona értékű biztosítási ajánlat nyujtatott be és 1,462.800 korona értékű új biztosítási kötvény állított ki. Biztosítási összegek fejében 117.447 korona 61 fillér fizettettki. 1908 január hó 1-étől március hó 31-ig bezárólag 4,816.500 korona értékű biztosítási ajánlat nyujtatott be és 4,183.100 korona értékű új biztosítási kötvény állított ki. Biztosított összegek fejében a folyó évben 372.695 korona 79 fillér és az intézet fennállása óta 12,515.333 korona 52 fill. fizettetett ki. A „D” osztálynak folyó évi március hó 26-án dr. Stamberger Ferenc kir. közjegyző jelenlétében megejtett XII. kisorsolása alkalmából az alábbi alapkönyvszámok sorsoltattak ki, minek folytán a nevezett tagoknak 1—1.000 koronáról szóló díjmentes nyereménykötvény szolgáltatott ki: 93.950 Schwartz Bernát, Kispeszt; 6324 Vajna István, Bonchida; 59.715/a Moisa Chaim, Salonique; 76.436/b Gorzó Lászlóné, Nemetpalánka; 843 Schuch Ferenc, Ózd; 104.724/a Herzeg Eduard, Ruma; 4518 Helyes Péter, Fiume; 91.759/a Zak Wenzel, Sarajevo; 65 99 Haim Aron, Kabeljo, Visoko.

FRIEDMANN HERMAN

a vasutasok óraszállítója

Budapest, VIII., Vas-utca 19.

Ajánlja 3 évi jótállás mellett a legpontosabban kipróbált, jól járó

„VASUTI ÓRÁT”

Ára 7 korona.

Ezen órát utánvétel mellett szállítom. Meg nem felelő óráért a pénzt visszadam.

MEGJELENT!

A MAGYAR VASUTAS

1907. ÉVFOLYAMA

: DISZKÖTÉSBEN :

ÁRA 8 KORONA.

A helyi csoportok vezetőségei megrendelhetik a könyvtár részére a kiadóhivatalban.